

Bezinning 55: Voor allen één denarie 1¹

Matteüs 20, 1-16 = 25° zondag A-jaar

Het Woord

Jezus zei: ‘Het is met het koninkrijk van de hemel als met een landheer die er bij het ochtendgloren op uittrok om dagloners voor zijn wijngaard te zoeken. Nadat hij met de arbeiders een dagloon van een denarie overeengekomen was, stuurde hij hen naar zijn wijngaard. Drie uur later trok hij er opnieuw op uit, en toen hij anderen werkloos op het markplein zag staan, zei hij ook tegen hen: “Gaan jullie ook maar naar de wijngaard, de betaling zal rechtvaardig zijn”. En ze gingen erheen. Rond het middaguur ging hij er nogmaals op uit en drie uur later weer, en handelde als tevoren. Toen hij tegen het elfde uur van de dag nog eens op weg ging, trof hij een groepje dat er nog steeds stond. Hij vroeg hun: “Waarom staan jullie hier de hele dag zonder werk?” “Niemand wilde ons in dienst nemen”, antwoordden ze. Hij zei hun: “Gaan jullie ook maar naar de wijngaard”. Toen de avond gevallen was, zei de heer van de wijngaard tegen zijn rentmeester: “Roep de arbeiders bij je en betaal hun het loon uit. Begin daarbij met de laatsten en eindig met de eersten”. En zij die er vanaf het elfde uur waren, kwamen naar voren en kregen ieder een denarie. En toen zij die als eersten waren gekomen naar voren stapten, dachten ze dat zij wel meer zouden krijgen. Maar ook zij kregen ieder die ene denarie. Toen ze die in handen hadden, gingen ze bij de landheer hun beklag doen: “Die laatsten hebben één uur gewerkt en u behandelt hen zoals u ons behandelt, terwijl wij het onder de brandende zon de hele dag hebben volgehouden”. Hij gaf een van hen ten antwoord: “Vriend, ik behandel je toch niet onrechtvaardig? Je hebt toch ingestemd met het loon van één denarie? Neem dan aan wat je toekomt en ga. Ik wil aan die laatste nu eenmaal hetzelfde betalen als aan jou. Of mag ik met mijn geld niet doen wat ik wil? Zet het kwaad bloed dat ik goed ben?” Zo zullen de laatsten de eersten zijn en de eersten de laatsten’.

Een woord bij het Woord

Als we deze parabel tot ons laten doordringen, vechten twee reacties met elkaar, binnen in ons. Aan de ene kant klaagt de eerste groep terecht, als we hen vergelijken met de laatste groep. Één uur werken levert hetzelfde loon op als twaalf uur werken, neen, dit gaat niet. Langs de andere kant houdt de landheer zich aan het contract. Hij doet niemand tekort, maar hij geeft uitbundig aan de anderen. Bij de eersten is er loon naar werk, bij de andere vier groepen niet. Zij krijgen loon naar behoefte. De behoefte om hun gezin te onderhouden.

En daar ligt juist de pointe. De eerste groep houdt zijn aandacht gefocust op de eigen inspanning, op het eigen zweet: ‘Kijk wat wij gedaan hebben!’ En vergelijkt: ‘Wij hebben zoveel meer gedaan dan die anderen!’ Terwijl de landheer aan allen geeft om in hun behoeften te voorzien. Wat een revolutie!

¹ Deze bezinning kwam tot stand vanuit de Bartimeüs lectio divinagroep van Mariakerke. Dank aan de zeven deelnemers, die zich op 1 juni 2011 over deze evangelietekst bogen.

Toch is er meer. De parabel begint met een belangrijke sleutel: 'Het is met het koninkrijk van de hemel als met een mens, een landheer'. Straf dat Jezus het rijk van God vergelijkt met een mens. Ja, de goedheid waartoe een mens in staat is, als hij zijn hart laat raken door de behoeften en noden van zijn naaste, is in staat te laten vermoeden wat het koninkrijk van God inhoudt. In de lectio divinagroep over deze parabel vergeleek iemand de pointe van dit verhaal met het verhaal van de verloren zoon. De vader is onredelijk gul en liefdevol vergevingsgezind tegenover zijn jongste zoon. De oudste mort daar ook en zet zijn eigen prestaties dik in de verf.

Het Woord in mijn leven

Denk eens terug aan een moment, dat de ellende en nood van iemand werkelijk jouw hart raakte en dat je zonder verder nadenken uitbundig hebt geholpen. Gun je het aan anderen, dat ze geholpen worden, zelfs zonder dat ze er iets moeten tegenover stellen? Staat het economisch denken jouw spirituele groei in de weg?

Bidden met het Woord

Heer Jezus,
de laatste zet Gij op de eerste rij.
De eerste komt achteraan,
zonder hem onrechtvaardig te behandelen.
Eigendunk, spierenrollerij, machogedrag:
Gij doorprijkt het als een ballon.
In uw rijk mag iedereen menswaardig leven.
Geef ons die mooie houding van het gunnen,
die vrijheid om lief te hebben,
die U zo eigen is. Amen.

© Eric Haelvoet 2010